

[C. C. Heilesen.]

det Hverv, Lovforslaget her vil give Retspræsidenterne, kan omtrent med de tidligere nævnte Ord fra Folketingsudvalgets Betænkning fra 1902 siges, at selv om Retspræsidenten handler uafhængigt af en Regerings Villie, er det ikke dermed givet, at Befolkningen føler sig overbevist derom.

Det var ogsaa ganske interessant at høre det ærede Medlem Hr. Aksel Møller tale om, at Lægmand var kommet til ham og havde ytret Tvivl, og jeg siger det ærede Medlem, at her er det virkelig saadan, at vox populi er vox dei: det er ikke nok, at Præsidenten handler uafhængigt, hvis ikke Befolkningen tror, han handler uafhængigt, og det er netop det, man vil komme ind paa, hvis man indfører saadanne Bestemmelser, som her er foreslaaet. Man gennemfører Bestemmelser, der giver Retspræsidenterne Pligt til at handle paa Omraader, hvor de, selv om de handler uafhængigt, meget let vil være udsat for, at Befolkningen tror, de ikke handler uafhængigt.

Her er — hvad ogsaa hele Folketinget har været enigt om, og hvad jeg gerne vil understrege meget stærkt — et Forhold, der kan føre til, at den for hele Retstilstanden saa overordentlig vigtige Tillid til Domstolenes Uafhængighed af de regerende svækkes. Og maaske er det fra et Retsplejesynspunkt det allervæsentligste Krav, man maa stille til hele Retsplejelovgivningen, at den ikke har Bestemmelser, der kan føre til, at Befolkningens Tillid til Domstolenes fuldkomne Uafhængighed af de regerende svækkes.

Ud fra de Synspunkter, jeg her kort har skitseret, ud fra den Betragtning, at den Lov, her foreslaas, er principielt forkastelig, set fra et Retsplejesynspunkt, og den Opfattelse, at intet afgørende Statshensyn kan føre til at fravige det Resultat, man kommer til ud fra et rent Retsplejesynspunkt, kan vi for vort Vedkommende ikke medvirke til Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag, i hvert Fald ikke i den foreliggende Form.

Axel Dam: Idet jeg henholder mig til de Udtalelser, jeg fremsatte vedrørende det samme Spørgsmaal i forrige Rigsdags-samling, skal jeg kun tilføje, at hvad Spørgsmaalet Undtagelseslov angaar, mener jeg, at en saadan er paa sin Plads i et Tilfælde som dette, hvor det netop drejer sig om ikke at give en Justitsminister en Undtagelsesstilling, sammenlignet med de øvrige Ministre. Og hvad Bestemmelsen i Retsplejeloven angaar, er det mit Syn paa den,

at den ikke sigter til at vanskeliggøre, at en Dommer bliver Justitsminister, men derimod til at hindre en Justitsminister i at manøvrere paa uforsvarlig Vis med Dommerembeders Konstitution. Retsforbundet har ikke nogen Interesse hverken i at støtte den siddende Regering, at angribe og genere den eller at styrte den. Vi tager efter Evne rent saglig Stilling til de foreliggende Spørgsmaal, og det er ud fra en saadan Stilling, naturligvis taget ud fra mit Lægmandssyn — Jurist er jeg jo ikke —, jeg vil anbefale det høje Ting at vedtage dette Lovforslag, ved hvis Vedtagelse der synes mig at blive taget et Billighedshensyn, idet den tilsigtede Lov netop afskaffer en Undtagelsesstilling i Stedet for at indføre en.

Orla-Jensen: Jeg skal kort og godt sige, at jeg ønsker at stemme for det foreliggende Lovforslag med den Motivering, at da man netop kan vente i Dommerstanden at finde de bedste Justitsministeremner, vil det være meget uheldigt at lægge Dommere Hindringer i Vejen for at være Justitsministre.

Justitsministeren (Rytter): Maa jeg først takke Ordførerne for den helt igennem saglige Maade, hvorpaa Spørgsmaalet er blevet behandlet. Kun i ganske enkelte Tilfælde har man hørt, at det var personlige Interesser for den nuværende Justitsminister, der havde gjort, at dette Lovforslag er blevet fremsat. Maa jeg derfor fastslaa, hvori den personlige Interesse ligger. Den eksisterer ikke i den Tid, da han er Justitsminister, thi i den Tid har han selvfølgelig ikke nogen Gavn af at være udsat til at være Præsident i Byretten. Spørgsmaalet kommer altsaa først frem, naar han ikke mere er Justitsminister. Jeg vil da gøre opmærksom paa, hvad alle ved, at hans Lønning som Præsident ikke er stort højere end hans Pension som Minister. Altsaa tror jeg, man vil indrømme fra alle Sider, at økonomisk Interesse har han ikke deri, idet han som Dommer bliver afskaaret fra en Mængde Ting, som han vilde have Tilladelse til, ifald han kun var pensionsnydende. Spørgsmaalet har altsaa kun den Interesse for Ministeren, at han er sikker paa, naar han gaar af fra den usikre Stilling som Minister, igen at komme ind i et Hverv, som tiltaler ham. Det er deri, Interessen bestaar.

Maa jeg overfor de forskellige Talere udtale følgende: Det ærede Medlem Hr. Heilesen, Ordføreren for det radikale Parti,